

Gamle misforståelser på nytt fra Skonhoft

Debatt Vindkraft

Klassekampen 2. august 2019

Kjetil Lund, Vassdrags- og energidirektør

Professor Anders Skonhoft har i Klassekampen den 30. juli et nytt engasjert innlegg mot NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land, som nå er på høring. Han går i rette med «den samfunnsmessige vurderingen som NVE skal gjøre» og mener blant annet at vindkraft burde vært hardere skattlagt, og at vindkraft ikke bidrar til klimakutt.

Det er helt riktig at vindkraft ikke har vært hardt skattlagt i Norge. Vindkraft har tvert imot vært subsidiert. Først noen år gjennom støtte fra Enova, senere gjennom elsertifikatorordningen. Slik subsidiering kan man mene hva man vil om, men det har ingenting med NVEs forslag til nasjonal ramme å gjøre. Støtte til ny fornybar kraft gjennom elsertifikater ble vedtatt tilbake i 2011 av et enstemmig storting.

Man kan gjerne argumentere for at vindkraft bør skattlegges hardere framover, blant annet for bedre å reflektere tap av naturverdier. Men heller ikke det spørsmålet har noe med NVEs forslag til nasjonal ramme å gjøre. Skatte- og avgiftsopplegget i Norge besluttet hvert år av Stortinget, ikke av NVE.

Skonhoft skriver videre om NVEs ulike «hovedargumenter» for utbygging av vindkraft på en måte som tyder på at professoren grunnleggende har misforstått hva slags dokument forslaget til nasjonal ramme er. NVE har ikke en bestemt agenda for utbygging av vindkraft, og det skal vi heller ikke ha.

NVEs forslag til nasjonal ramme er ikke er en utbyggingsplan for vindkraft. Det er en vurdering av hvilke områder i Norge som er mest egnet for vindkraft når ulike miljø- og samfunnshensyn er avstemt. Hvor mye vindkraft det skal bygges i landet vårt framover, og på hvilke vilkår, er det så opp til våre politiske myndigheter å fastsette rammene for.

Etter at vi la fram vårt forslag til nasjonal ramme, har NVE innstilt all behandling av nye søknader om konsesjon til vindkraft. Vi vil ikke tildele nye konsesjoner før nasjonal ramme blir fastsatt.

Alt dette har jeg informert professor Skonhoft utførlig om tidligere, i innlegg i Dagens Næringsliv den 26. mai. I innlegget forklarte jeg også Skonhoft at hans forståelse av EUs system for klimakvoter er for enkel. For det første er EUs kvotesystem reformert slikt at overskuddskoter i framtiden kan dras inn permanent. For det andre – og viktigere – er det slik at når kvoteprisen begynner å bli høy, slik som den er nå, faller lønnsomheten i fossil kraftproduksjon – særlig kull – mens lønnsomheten øker i fornybar. Norsk fornybar kraft kan erstatte fossil kraft som fases ut, enten det skjer som følge av markedsdrevne kutt gjennom

kvotesystemet eller som følge av direkte politiske beslutninger. Europa vil trenge strøm også i en framtid med lavere utslipp.

Våre modellbaserte analyser, som selvsagt er usikre og basert på forutsetninger, tyder på at 10 TWh norsk vindkraft kan erstatte rundt 5 tonn CO₂ utslipp hvert år. Det er ikke veldig mye i den store europeiske sammenhengen, men tilsvarer likevel rundt 10 prosent av Norges samlede utslipp av klimagasser.